

A photograph of children in a gymnasium. In the foreground, a young girl with blonde hair and a pink shirt is crawling on the floor, looking directly at the camera. She has an orange beanbag hat on her head. In the background, other children are also crawling or kneeling, some with similar orange beanbag hats. The floor is wooden with colorful lines. A boy in a black shirt is crawling in the middle ground. A girl in a blue patterned shirt is standing in the background. The scene is indoors, likely a school gym.

Motorik i indskolingen

Evalueringsrapport 2026

Motorik i indskolingen

Evalueringsrapport 2026

Udgivet: 2026

Udgiver: Forsknings- og Implementeringscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL)
i samarbejde med Dansk Skoleidræt.

Billeder og grafik: Dansk Skoleidræt

Layout: Louise Stjerne Madsen, FIIBL

Projektet er støttet af Børne- og Undervisningsministeriets udlodningsmidler til undervisning 2022.

Motorik i indskolingen

Evalueringsrapport 2026

Samlet opsummering

Evalueringen af *Motorik i indskolingen* viser samlet set, at indsatsen har et potentiale for at styrke børns motorik, bevægelse, deltagelse og trivsel i skolens hverdag, når kompetenceudvikling, materialer og organisatoriske rammer spiller sammen.

Delrapport 1 dokumenterer, at implementeringen lykkes bedst, når det pædagogiske personale oplever fagligt handlerum, autonomi og opbakning fra ledelse og kolleger. Let tilgængelige materialer og fleksible rammer fremhæves som vigtige elementer for, at motorik kan integreres i en travl skolehverdag..

Delrapport 2 viser, at kompetenceudviklingsworkshoppen fungerer som et effektivt afsæt for handling. Den praksisnære og kropslige tilgang styrker personalets motivation, tryghed og mod til at afprøve motoriske aktiviteter i praksis. Materialerne opleves som enkle og anvendelige, og mange deltagere går hurtigt i gang efter workshoppen. Samtidig peger evalueringen på, at varig forankring kræver tid, gentagelse og fælles rutiner, samt opmærksomhed på differentiering og elevhensyn.

På tværs af de to delrapporter peger evalueringen på, at *Motorik i indskolingen* har et solidt og skalerbart fundament. Indsatsen kan skabe bevægelse i praksis, når workshops anvendes strategisk som både kompetenceudvikling og implementeringsgreb, og når der arbejdes systematisk med forankring i skolens organisering og daglige rutiner.

Læsevejledning

Denne rapport er udarbejdet af Forsknings- og Implementeringscenter for Idræt, Bevægelse og Læring (FIIBL) og Dansk Skoleidræt

Del 1 - Motorik i indskolingen – Evaluering og indsigter fra implementeringen er udarbejdet af FIIBL med fokus på at undersøge indsatsens implementering, mens **Del 2 - Evaluering af workshops** er udarbejdet af Dansk Skoleidræt med udgangspunkt i en undersøgelse af workshopformatet i *Motorik i indskolingen*.

Del 1

Motorik i indskolingen: Evaluering og indsigter fra implementeringen

Udarbejdet af Forsknings- og Implementeringscenter for Idræt,
Bevægelse og Læring

Forfatter: Marlene Rosager Lund Pedersen

Indhold

6	Indledning
7	Hvad er Motorik i indskolingen?
8	Undersøgelsesspørgsmål og teoretisk ramme
9	Indsamling af viden
12	Resultater Organisatoriske og kontekstuelle forhold for implementeringen 12 Frihed og faglige skøn i implementering af motorik i indskolingen 18 Udbyttet for personalets kompetencer 22
28	Opmærksomhedspunkter
30	Afrunding
31	Referenceliste

Indledning

Forskning viser, at små børn med en veludviklet motorik har større trivsel, deltager mere i fysisk aktivitet og generelt har bedre forudsætninger for læring og udvikling senere i livet (1-6). En tidlig indsats for at styrke børns motorik er derfor essentiel, ikke kun for deres fysiske sundhed, men også for deres generelle trivsel og læring i skolen. Inden for pædagogisk teori og tænkning har kroppen og bevægelse både været forstået som værdifulde i sig selv og som noget, der kan bidrage til andre mål (7).

Motorik i indskolingen er en indsats udviklet af Dansk Skoleidræt. *Motorik i indskolingen* søger at integrere bevægelse og motorik systematisk i skolens hverdag. Indsatsen bygger på kompetenceudvikling af lærere og pædagoger, der gennem kurser og praksisnære materialer styrkes i deres

arbejde med *Motorik i indskolingen* (8). Denne evaluering har til formål at undersøge implementeringen af indsatsen, herunder hvordan lærere og pædagoger oplever at arbejde med en motorikindsats i indskolingen.

Fokus er både på, hvordan indsatsen påvirker deres oplevede kompetencer, indsatsens anvendelighed i praksis samt de organisatoriske og kontekstuelle faktorer, der enten fremmer eller udfordrer implementering af indsatsen. Gennem evalueringen af *Motorik i indskolingen* belyses de konkrete muligheder og udfordringer, som lærere og pædagoger møder, når de skal integrere motorik og bevægelse i skoledagen.

”

En tidlig indsats for at styrke børns motorik er derfor essentiel, ikke kun for deres fysiske sundhed, men også for deres generelle trivsel og læring i skolen.

Hvad er Motorik i indskolingen?

Motorik i indskolingen er et treårigt udviklingsprojekt under Dansk Skoleidræt (2023-2025). Indsatsen har til formål at styrke indskolingselevs motoriske færdigheder gennem en skoleforankret tilgang (8). Projektet retter sig både mod lærere, pædagoger og elever og er blevet afprøvet på fire pilotskoler. På hver skole har to udpegede spydspidser haft en særlig rolle i at drive implementeringen og fungerer som lokale ambassadører for indsatsen. Efter sommerferien 2024 begyndte det pædagogiske personale at arbejde med at integrere bevægelse og motorik i skoledagen. Implementeringen tager afsæt i en række praksisnære og didaktisk funderede elementer, herunder kompetenceudvikling af det pædagogiske personale¹ samt udvikling og afprøvning af målrettede materialer.

Kompetenceudvikling af det pædagogiske personale

Projektet har haft fokus på at styrke læreres og pædagogers evne til at anvende motoriske aktiviteter i skoledagen. Dette er sket gennem:

- **En tretimers workshop** afholdt af Dansk Skoleidræt i starten af skoleåret 2024 lokalt på hver pilotskole, hvor alt pædagogisk indskolingspersonale i indskolingen var inviteret.
- **Netværksmøder** og erfaringsudveksling på tværs af de deltagende skoler for projektets spydspidser. De i alt fem netværksmøder, der fandt sted fra august til marts 2025, blev faciliteret af Dansk Skoleidræt.

Udvikling og afprøvning af målrettede materialer

Der er udviklet en række materialer, som understøtter integrationen af motorik og bevægelse i skoledagen. Hver skole modtog en motorikdug til idræt, en legepakke til SFO, inspirationsmateriale til bevægelse i undervisningen og frikvartererne, en kram-og-gå-plakat og en bevægelsesplakat, refleksionsark, en mulepose til hver klasse med materialer til daglig brug i klasseværelset

Derudover blev der på workshops dagen afprøvet en del af disse motoriske aktiviteter på egen krop. Til aktiviteterne fulgte der også en vejledningsmanual med, der kan læses på dette link: <https://skoleidraet.dk/motorik-i-indskolingen/>.

¹ "Det pædagogiske personale" henviser til både lærere og pædagoger og bruges som fællesbetegnelse i rapporten.

Undersøgelsesspørgsmål og teoretisk ramme

Evalueringen af implementeringen af *Motorik i indskolingen* har til hensigt at undersøge, hvordan det pædagogiske personale omsætter de didaktisk funderede motorikaktiviteter i skolens hverdag, samt hvordan og hvorvidt kompetenceudviklingsforløbet og materialerne opleves som understøttende i denne proces. Evalueringen har desuden til formål at identificere organisatoriske og kontekstuelle faktorer, som henholdsvis fremmer og udfordrer implementeringen.

Spørgsmål, der styrer evalueringen:

- Hvilke organisatoriske og kontekstuelle forhold fremmer eller hæmmer implementeringen af motorikindsatsen?
- Hvordan oplever det pædagogiske personale deres autonomi og mulighed for at udøve skøn i implementeringen af motorikindsatsen?
- Hvordan opleves kompetenceudviklingsforløbet og materialerne som støtte i implementeringen af motorikindsatsen?

- Hvordan er motorikaktiviteterne i skolens hverdag?
- Hvordan opleves indsatsen at påvirke personalets kompetencer?

Evalueringen sigter altså ikke mod at fastslå effekter af indsatsen på børns motoriske udvikling, men lægger sig snarere op ad en procesevalueringstradition, hvor det undersøges, hvordan en indsats bliver implementeret, og hvordan rammerne for dette opleves af dem, der skal omsætte den til praksis – i dette tilfælde det pædagogiske personale.

Teoretisk ramme

Undersøgelsen er funderet i to teoretiske tilgange: Illeris' (2012) begreb om handlekompetence og Winter og Nielsens (2008) implementeringsteori. Disse anvendes som analytiske rammer til at belyse det pædagogiske personales erfaringer med implementeringen af motorikindsatsen. Evalueringsspørgsmålene er hver især forankret i disse teorier. Winter og Nielsens teori giver indsigt i de organisatoriske betingelser for implementeringen, mens Illeris' begreb fokuserer på, hvordan indsatsen kan understøtte udviklingen af personalets kompetencer.

Kombinationen af de to teorier gør det muligt både at analysere de strukturelle vilkår og de konkrete virkninger på personalets kompetencer og færdigheder, hvilket sikrer en grundig besvarelse af rapportens undersøgelsesspørgsmål.

Indsamling af viden

Rekruttering og deltagere

Evalueringen er gennemført på fire folkeskoler, som alle har deltaget i projektet *Motorik i indskolingen*. Spydspidserne på hver skole har formidlet invitationer til både spørgeskemaundersøgelse og interviews.

Dataindsamling

For at evaluere implementeringen af *Motorik i indskolingen* er der både anvendt kvalitative og kvantitative metoder (se også tabel 1):

- Et spørgeskema til alt indskolingspersonale efter indsatsperioden (62 deltagere)
- Et fokusgruppeinterview med spydspidserne (6 deltagere)
- Fire fokusgruppeinterviews med lærere og pædagoger fra de fire skoler (16 deltagere)

Spørgeskema

Efter indsatsen blev der sendt et digitalt spørgeskema ud til alt det pædagogisk personale i indskolingen på de deltagende skoler. Formålet var at få et overblik over, hvordan implementeringen var gået, og hvilke virkninger personalet oplevede. Spørgeskemaet blev distribueret via skolernes spydspidser. Spørgeskemaet fokuserede på flere centrale områder:

- Personalets oplevelse af udbyttet af indsatsen og om den har styrket deres kompetencer
- Hvor meget de har brugt det medfølgende materiale i undervisningen
- Deres oplevelse af råderum og handlemuligheder – altså, om de har haft frihed, støtte og

ressourcer til at arbejde med motorik

- De organisatoriske rammer, såsom ledelsesopbakning, samarbejde på tværs af faggrupper og prioritering af motorik i skoledagen.

Formålet var at få et bredt billede af, hvad der har hjulpet eller udfordret implementeringen.

Fokusgruppeinterviews med det pædagogiske personale

Fokusgruppeinterviews blev gennemført med lærere og pædagoger fra de deltagende skoler for at opnå en dybere forståelse af, hvordan motorikindsatsen blev omsat til praksis. Hver gruppe bestod af to lærere og to pædagoger, hvilket sikrede erfaringer fra begge faggrupper.

Deltagerne blev udvalgt af spydspidserne på skolerne, som havde kendskab til kollegaernes erfaringer og interesser. Spydspidserne blev bedt om at inkludere både deltagere, der var positive overfor motorik og bevægelse, og dem, der var mere kritiske. Interviewene var semistrukturerede og fokuserede på deltagernes erfaringer med implementering af motorik i skoledagen. Det blev også undersøgt, hvordan kompetenceløftet gennem workshops og sparring er blevet modtaget og anvendt i praksis.

Fokusgruppeinterview med spydspidserne

Der blev også gennemført et særskilt fokusgruppeinterview med spydspidserne fra de fire skoler (seks deltagere). Spydspidserne har haft en central

rolle som ambassadører for motorikindsatsen og har arbejdet med at forankre indsatsen på deres skoler. Interviewet handlede om spydspidsernes særlige erfaringer med implementeringen, herunder strategier for at engagere kollegaer, betydningen af ledelsesstøtte og samarbejdsrelationer.

Der blev også fokuseret på de rammer, de har haft – f.eks. tid, ressourcer og faglig sparring – samt deres oplevelse af ansvar uden formel ledelseskompetence.

Tabel 1: Oversigt over datakilder.

Type af datakilde	Deltagere	Sted	Hvornår
Spørgeskema	Spørgeskema til alt indskolingspersonale efter indsatsperioden (n=62)	Udsendt online vha. programmet SurveyXact til spydspidserne, der har videresendt linket til det pædagogiske personale i indskolingen på skolen.	April-maj 2025
Interviews	Et fokusgruppeinterview med spydspidserne (n=6)	På skolen	April 2025
	Fire fokusgruppe-interviews med fire medarbejdere fra hver skole i indskolingen (n=16)	På skolen	April-maj 2025

Resultater

I det følgende præsenteres indsigter fra undersøgelsen af, hvordan det pædagogiske personale oplever og omsætter *Motorik i indskolingen* i praksis. Med afsæt i interview- og spørgeskemadata ses implementeringen som en proces, formet af lokale vilkår og faglige vurderinger. Analysen er struktureret i tre temaer, som afspejler underspørgsmålene: 1) organisatoriske og kontekstuelle forhold, der henholdsvis fremmer eller hæmmer implementeringen, 2) personalets oplevelse af autonomi og mulighed for fagligt skøn i implementeringen af indsatsen og 3) hvordan indsatsen opleves at påvirke personalets kompetencer.

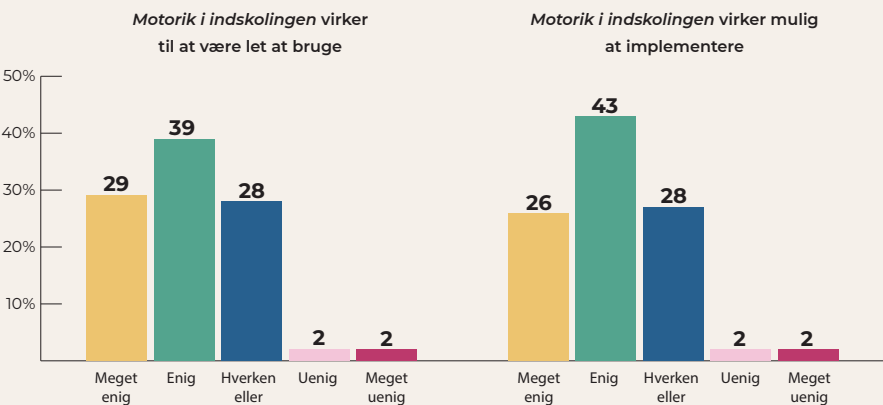
Organisatoriske og kontekstuelle forhold for implementeringen

Med afsæt i Winter og Nielsen (2008) analyseres indsatsens anvendelighed og implementerbarhed i praksis ud fra både kvalitative og kvantitative data. De kvantitative data viser, at personalet generelt vurderer *Motorik i indskolingen* som både mulig at

implementere og let at anvende i praksis. Ser vi på besvarelsenerne, angiver kun 4 %, at de er uenige eller meget uenige i dette, mens hele 68 % svarer, at de er enige eller meget enige i, at indsatsen er implementerbar. Tilsvarende svarer 68 % også, at indsatsen er let at bruge, mens 4 % angiver, at de er uenige i dette. I begge spørgsmål placerer omkring en fjerdedel sig som "hverken enig eller uenig", hvilket kan indikere usikkerhed eller manglende erfaring med indsatsen hos en del af personalet. Resultaterne peger dermed på en høj grad af implementerbarhed, men også på, at en mindre gruppe endnu ikke har et tilstrækkeligt erfaringsgrundlag til at vurdere indsatsen.

I det følgende fokuseres der på tre forhold, som i særlig grad præger implementeringen af *Motorik i indskolingen* i praksis: Materialernes tilgængelighed i hverdagen, opbakningen fra ledelsen og kollegaer samt de fysiske og tidsmæssige rammer, som personalet arbejder inden for.

Figur 1: Spørgsmål om hvorvidt *Motorik i indskolingen* er let at bruge og kan implementeres, opdelt i pct. (n=51).

Materialernes tilgængelighed

Interviewdata peger på, at et centralt element i indsatsens anvendelighed er, at materialerne er let tilgængelige og kræver minimal forberedelse. Flere deltagere beskriver, hvordan *Motorik i indskolingen* er designet til at passe ind i skolens hverdag uden at forudsætte omfattende ressourcer. En deltager fra Skole 1 fremhæver netop tilgængeligheden og den lavpraktiske karakter:

“Det er noget, vi faktisk kan bruge. Det er ikke sådan noget, der kræver et kæmpe setup eller meget materiale. Det er noget, vi kan tage direkte med ned i klassen, og det gør det mere overkommeligt i en i forvejen travl hverdag.”

Citatet peger på, at det oplevede implementeringspotentiale ikke kun handler om materialets faglige kvalitet, men i høj grad også om dets anvendelighed i en hverdag præget af mange krav og begrænset tid. Det handler altså om indsatsens gennemførlighed – dens egnethed til at indgå i eksisterende rutiner uden at skabe yderligere belastning.

En anden deltager uddyber denne pointe med fokus på logistikken, når det gælder materialer:

“Der er også noget ved at få de her materialer ned i klasserne. De her net, vi har fået med, hvor der har været i klude og poser og hvad der ellers har været. Det har været rart at have nede i klassen, så vi ikke skal ud [læs: ud af klassen for at finde materialerne til motorik og bevægelse] og nu skal jeg lige bruge ærteposer, så skal jeg ikke lige først gå derned og hente det, når det bare er været ved siden af én. Det synes jeg har været positivt.”

Udsagnet viser, hvordan konkrete tiltag – såsom at have materialer ved hånden i undervisningslokalet – understøtter anvendeligheden og sænker barrieren for at tage indsatsen i brug. Dette styrker ikke blot den oplevede lethed, men også sandsynligheden for, at indsatsen faktisk bringes i spil.

Tilsammen illustrerer citaterne, at *Motorik i indskolingen* opleves som implementerbar, netop fordi den er let at gå til, ikke kræver særlige forudsætninger og i høj grad harmonerer med pædagogerne og lærernes daglige praksis. Dette fremmer oplevelsen af realisme og håndterbarhed i implementeringen – centrale faktorer i enhver forankring af nye tiltag i skolen.

Opbakning

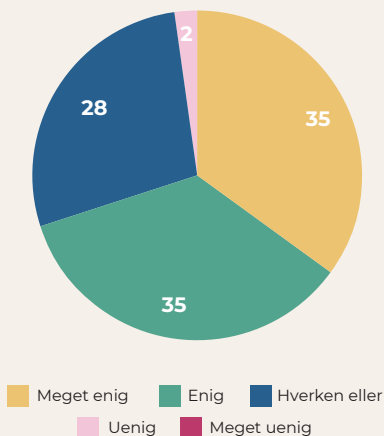
I Winter og Nielsens (2008) integrerede implementeringsmodel er ledelsesopbakning en central organisatorisk betingelse for, at en indsats kan omsættes fra intention til praksis.

En stor del af det pædagogiske personale oplever, at de har den nødvendige opbakning fra skolens ledelse (skoleleder eller afdelingsleder) til at gennemføre *Motorik i indskolingen*. 70 % er enige eller meget enige i, at de har den nødvendige ledelsesopbakning – eksempelvis fra skoleleder eller afdelingsleder – til at gennemføre indsatsen, mens 28 % hverken er enige eller uenige, og blot 2 % udtrykker, at de er uenige (figur 2). De neutrale svar kan tyde på usikkerhed eller en oplevelse af, at opbakningen er mere passiv end aktiv.

Ifølge Winter og Nielsens model betyder det, at de strukturelle rammer er til stede for flertallet, men ikke entydigt for alle, hvilket kan svække indsatsens prioritering og fastholdelse.

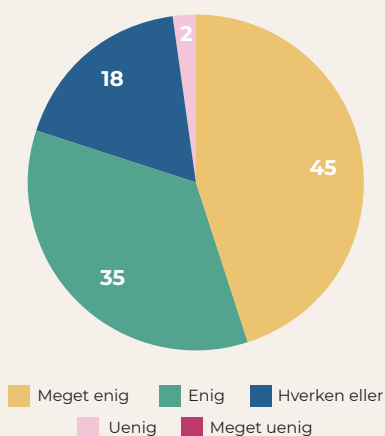
Figur 2: Spørgsmål om opbakning fra skoleledelsen opdelt i pct. (n=51)

Jeg har den nødvendige opbakning fra skolens ledelse (skoleleder eller afdelingsleder) til at udføre *Motorik i indskolingen*.

Figur 3: Spørgsmål om opbakning fra ens kollegaer opdelt i pct. (n=51)

Jeg har den nødvendige opbakning fra mine kollegaer til at udføre *Motorik i indskolingen*.

De kvalitative interviewdata giver indblik i, hvordan denne opbakning konkret opleves i hverdagen, og hvilken betydning den har for personalets mulighed for at prioritere og fastholde indsatsen. Flere medarbejdere fremhæver, at forankring på ledelsesniveau skaber både legitimitet og tryghed. En deltager udtrykker det således:

“Det har virkelig betydet noget, at vi har haft ledelsen med. Altså, det er ikke bare sådan noget, vi selv har fundet på – det er noget, der er bakket op oppefra, og det gør faktisk, at vi tør prioritere det.”

Udsagnet illustrerer, hvordan ledelsens engagement skaber legitimitet og tryghed omkring indsatsen. Det fremstår ikke blot som en praktisk støtte, men som en strategisk forankring, der giver

medarbejderne mandat til at investere tid og energi i at integrere motorikaktiviteter i en travl skolehverdag. Ledelsens opbakning fungerer således som en form for organisatorisk rygdækning, der øger sandsynligheden for, at initiativet bliver prioriteret og fastholdt i praksis.

Støtte fra kollegaer spiller også en central rolle. 90 % af det pædagogiske personale er enige eller meget enige i, at de har den nødvendige opbakning fra deres kollegaer til at gennemføre *Motorik i indskolingen* (figur 3).

De kvalitative data uddyber, hvordan denne støtte opleves i praksis. En medarbejder fra Skole 2 fremhæver betydningen af at være flere om at afprøve indsatsen:

“Det har faktisk været rigtig godt, at vi har været flere, der har kastet os ud i det. For så har vi kunnet snakke om det bagefter – hvad der fungerede, og hvad der ikke gjorde. Det har gjort det mindre sårbart, synes jeg.”

Her påpeges der, at kollegialt samarbejde bidrager til at skabe tryghed og åbenhed i afprøvningen af nye tiltag. Det opleves som en fælles proces snarende end et individuelt ansvar. Et tilsvarende perspektiv fremgår af interviewet med en medarbejder fra Skole 3, hvor vidensdeling og gensidige anbefalinger fremhæves som en hjælp til at komme i gang:

“Vi har jo også været gode til lige at give hinanden et praj – ‘det her virkede godt med mine’, eller ‘prøv lige den her øvelse med din klasse’. Det har gjort det nemmere at komme i gang.”

Denne form for uformel sparring viser, hvordan fællesskab og erfaringsudveksling blandt kollegaer kan fungere som en vigtig drivkraft i implementeringen.

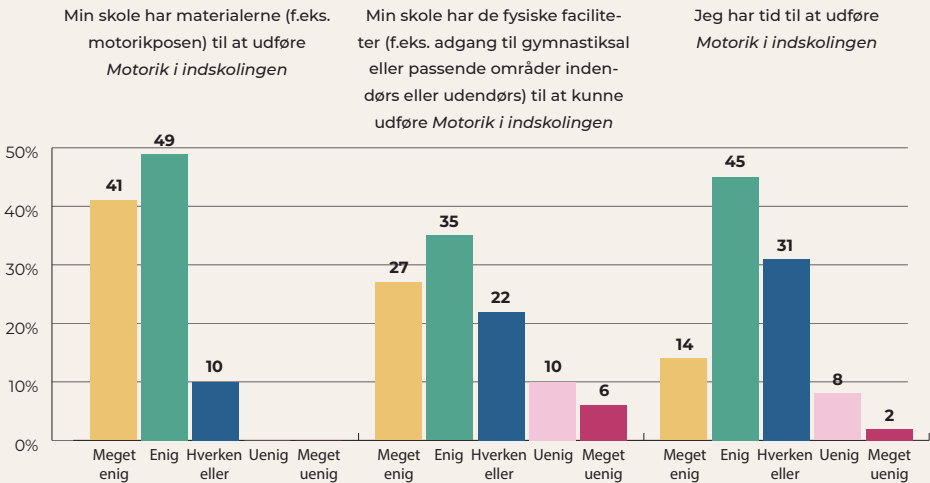
Kollegial opbakning skaber ikke blot motivation, men også en konkret støtte i praksis, der gør indsatsen lettere at realisere i en travl hverdag.

Tid og plads

Med hensyn til tidsaspektet angiver 59 % af det pædagogiske personale, at de er enige eller meget enige i, at de har tid til at gennemføre *Motorik i indskolingen*. Til gengæld oplever 10 % i nogen grad, at de mangler tid, da de svarer, at de er uenige eller meget uenige i dette. Når det gælder de fysiske rammer, vurderer størstedelen også, at de har passende omgivelser til at arbejde med motorikindsatsen – dog er 16 % uenige eller meget uenige i, at rammerne er tilstrækkelige. Det er værd at bemærke, at ingen af deltagerne angiver at være uenige eller meget uenige i, at de har adgang til de nødvendige materialer til at udføre *Motorik i indskolingen* i deres skole eller klasse.

De kvalitative fund uddyber og nuancerer billedet af, hvordan ressourcer og rammer påvirker mulighederne for at gennemføre *Motorik i indskolingen*.

Figur 4: Spørgsmål om, hvorvidt man er uenig eller enig i, at man har materialerne, de fysiske faciliteter og tiden til at udføre *Motorik i indskolingen* opdelt i pct. (n=51).

Flere deltagere påpeger, at tidspres og manglende faciliteter i praksis kan gøre det vanskeligt at gennemføre aktiviteterne, selv når intentionen er til stede.

En deltager fra Skole 3 siger:

“Det er jo ikke fordi vi ikke vil det – det handler nogle gange bare om tid. Hvis der har været meget andet, eller hvis dagen skrider, så ryger det nogle gange ud. Det er lidt ærgeligt, men det er bare sådan, virkeligheden er.”

Tidsmangel fremstår her ikke som modstand, men som en vilkårsbetinget prioritering i en presset hverdag. Lignende praktiske udfordringer beskrives i forhold til de fysiske rammer. Fra Skole 1 lyder det:

“Det dér med, at man bare lige tænker, så gør jeg lige det her, det er altså ikke bare lige. Det kræver både noget, og hvor skal vi være, og hvordan er vejret, og pladsen. Og vi har mange nede, på min årgang, er der enormt mange børn. Så mange af tingene, er umuligt at lave inde i klassen.”

Udsagnet illustrerer, at pladsbegrænsninger og elevtæthed gør det vanskeligt at gennemføre visse øvelser, særligt når aktiviteterne er tænkt til bevægelse i større rum. Dette forstærkes af behovet for alternative løsninger, som ikke altid er til rådighed:

“Vi ville gerne bruge hallen mere, men det er ikke altid, vi kan få tid dernede. Så nogle gange må vi improvisere på gangen eller i klassen, og det begrænser altså lidt, hvad vi kan lave.” (Skole, 2)

Tilsammen viser citaterne, at selvom det pædagogiske personale overordnet set vurderer, at *Motorik i indskolingen* er både realistisk og gennemførligt, er der fortsat konkrete forhold, som kan gøre implementeringen vanskelig – særligt i situationer med mange børn og begrænsede arealer. Dermed fremstår ressourcer og rammebetingelser som vigtige faktorer, der i praksis former både indholdet og hyppigheden af aktiviteterne.

Opsamling

Samlet viser temaet, at de organisatoriske og kontekstuelle forhold i overvejende grad understøtter personalets mulighed for at omsætte de motoriske aktiviteter i praksis. Resultaterne viser, at det pædagogiske personale overordnet oplever *Motorik i indskolingen* som en anvendelig og realistisk indsats. Langt de fleste vurderer, at de har adgang til de nødvendige materialer, passende fysiske rammer og støtte fra både ledelse og kolleger. Samtidig påpeger nogle, at tidspres og begrænsede arealer kan gøre det vanskeligt at gennemføre visse aktiviteter i praksis. Særligt ved mange elever og konkurrence om lokaler opleves det som en barriere. En mindre andel forholder sig neutralt, hvilket kan afspejle usikkerhed eller manglende erfaring med implementeringen. De kvalitative data bekræfter, at indsatsen generelt opleves som brugbar, men samtidig kræver fleksibilitet og tilpasning til skolens konkrete vilkår. Personalet udtrykker vilje og motivation, men understreger, at implementering må tilpasses hverdagen for at lykkes.

Frihed og faglige skøn i implementering af Motorik i indskolingen

Dette tema undersøger, hvordan det pædagogiske personale oplever deres frihed til at træffe beslutninger i arbejdet med motorikindsatsen i deres praksis. Med afsæt i Winter og Nielsen (2008) belyses det, hvordan frihed og lokal tilpasning præger implementeringen i praksis.

Frihed og fleksibilitet

Af spørgeskemadataene fremgår det, at knap tre fjerdedele (74 %) af indskolingspersonalet er meget enige eller enige i, at de oplever, at de har friheden til at tilpasse motorikindsatsen til deres praksis. Det indikerer, at de oplever et betydeligt fagligt handlerum og mulighed for professionelt skøn i implementeringen. De kvalitative fund bekræfter og nuancerer billedet af, at personalet oplever en

betydelig frihed til at tilpasse motorikindsatsen til deres praksis. En deltager fra Skole 1 fortæller:

“Jeg synes, det har været rart at have noget at forholde sig til og have noget konkret at tage fat i. Og så har jeg også efterhånden kunnet freestyle lidt ud fra det. Altså tage det, man synes fungerer bedst med den overgang og i de lokaler, man nu er i og er på.”

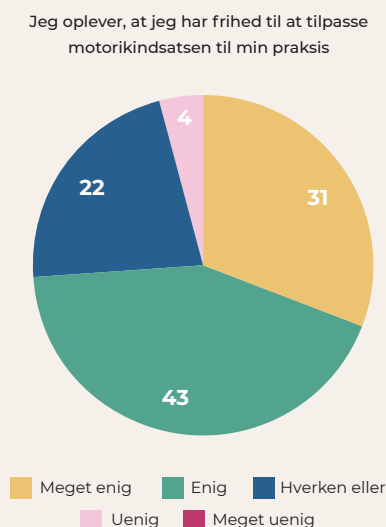
Udsagnet illustrerer, hvordan en vis grad af strukturel støtte kan kombineres med pædagogisk frihed og fortolkning. Denne balance genfindes også i en udtalelse fra Skole 4, hvor en deltager understreger:

“Vi har egentlig bare brugt det, vi kunne bruge. Der var mange ting, vi tænkte, 'det her passer ikke til vores børn', men så tog vi det, der gav mening og tilpassede det lidt. Det har været helt okay, der har ikke været nogen, der sagde, vi skulle gøre det på én bestemt måde.”

Citatet peger på, at der eksisterer en tillidsbaseret ramme, hvor det pædagogiske personale i høj grad selv vurderer, hvad der giver mening i praksis. Der er altså ikke tale om en top-down-implementering, men snarere en åben tilgang, der inviterer til lokal fortolkning og brug i praksis. Et tredje citat fra Skole 2 fremhæver, hvordan denne frihed også skaber ejerskab og motivation:

“Jeg kan godt lide, at vi ikke har fået sådan en færdig pakke, hvor vi bare skal følge det slavisk. Vi kan justere og finde ud af, hvad der virker. Og det giver også noget ejerskab, at man selv får det til at passe ind i det, man gør i forvejen.”

Figur 5: Spørgsmål om, hvorvidt man er uenig eller enig i, at man har frihed til at tilpasse motorikindsatsen til ens praksis opdelt i pct. (n=51)

Dette viser, at fleksibilitet ikke blot muliggør tilpasning, men også kan styrke medarbejdernes engagement og følelse af medansvar og ejerskab. Tilsammen tegner citaterne et billede af en implementeringspraksis, hvor rammesætning og frihed ikke er modsætninger, men i stedet supplerer hinanden. Det pædagogiske personale udøver et fagligt skøn og vælger selv, hvordan materialet kan bringes i spil.

Autonomi

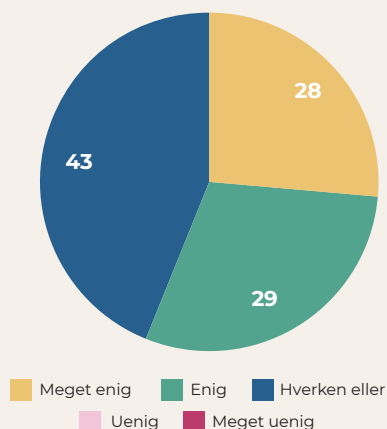
Det efterfølgende spørgsmål handler om personalets oplevelse af autonomi. Autonomi adskiller sig fra frihed ved, at det handler om medarbejdernes mulighed for selvbestemmelse og for at træffe egne valg i deres praksis.

Her fremgår det, at ingen har angivet at være uenige eller meget uenige i, at deres leder giver dem frihed i arbejdet med motorik og bevægelse. Derimod svarer 57 %, at de er enige eller meget enige i, at lederen understøtter deres autonomi i dette arbejde (figur 6).

Et beslægtet spørgsmål omhandler, hvordan det pædagogiske personale oplever deres kompetencer til at træffe beslutninger uden central styring. Her ses samme tendens: Ingen har angivet at være uenige eller meget uenige i udsagnet "Jeg føler, at jeg har kompetencerne til at træffe beslutninger om motorik og bevægelse uden central styring". Flertallet oplever således et betydeligt fagligt handlerum i implementeringen.

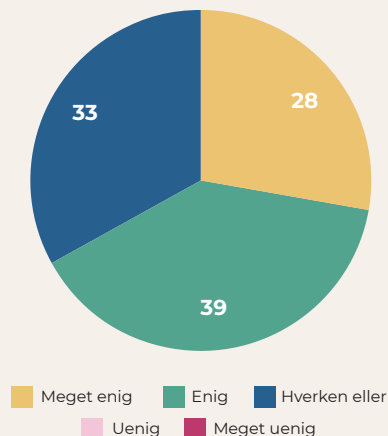
Figur 6: Spørgsmål om, hvor enig eller uenig man er i, at lederen giver medarbejderen tilstrækkelig autonomi i arbejdet med motorik og bevægelse opdelt i pct. (n=51)

Jeg oplever, at min leder giver mig autonomi i arbejdet med motorik og bevægelse

Figur 7: Spørgsmål om, hvorvidt man er enig eller uenig i, at man har kompetencerne til at træffe beslutninger om motorik og bevægelse uden central styring opdelt i pct. (n=51)

Jeg oplever, at have kompetencerne til at træffe beslutninger om motorik og bevægelse uden central styring

Denne opfattelse underbygges i interviewene, hvor deltagerne eksplicit beskriver, at de har haft både autonomien og den nødvendige faglige ballast til at vurdere, hvad der gav mening i deres konkrete kontekst. En medarbejder fra Skole 4 udtrykker det således:

“Vi har jo ikke fået nogle specifikke krav fra ledelsen om, hvordan det skulle gøres. Vi har bare fået at vide, at vi skulle prøve det af og gøre det på en måde, som gav mening for os. Det har jeg egentlig været rigtig glad for.”

Her fremhæves ikke blot fraværet af styring, men også en underliggende forudsætning: at medarbejderen føler sig klædt på til selv at kunne vurdere, hvad der virker. En lignende refleksion ses i udsagnet fra en medarbejder i spydspidsteamet:

“Jeg tror, det har haft stor betydning, at vores ledelse har givet os rum og tillid. De har ikke været ovenpå og kontrolleret, men mere spurgt til, hvordan det gik, og så har vi fået lov til selv at finde ud af, hvordan vi ville gøre det.”

Her beskrives, hvordan fraværet af tæt styring ikke opleves som fravær af ledelse, men som en understøttende og anerkendende rolle, hvor medarbejdernes professionelle dømmekraft får plads.

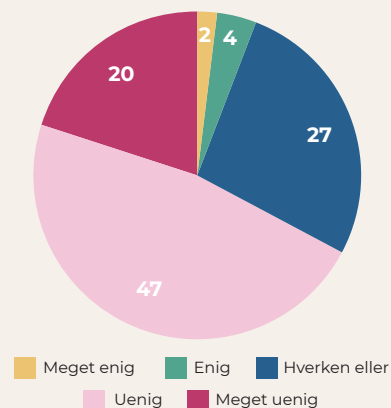
Retningslinjer

I forlængelse af fundene om høj grad af frihed, fleksibilitet og autonomi viser dataene fra spørgeskemaerne, at regler og retningslinjer kun i meget begrænset omfang opleves som en barriere i arbejdet med motorik og bevægelse. Kun 6 % er enige eller meget enige i, at de føler sig begrænset af regler og retningslinjer, mens 67 % er uenige

eller meget uenige. Dette indikerer, at personalet generelt har et stort handlerum uden oplevelsen af at være bundet af centrale krav eller detaljerede instruktioner. Set i lyset af Winter og Nielsens (2008) model betyder det, at en potentiel hæmmende faktor for implementering – stram regulering – stort set er fraværende i denne kontekst, hvilket kan understøtte både motivation og lokalt ejerskab.

Figur 8: Spørgsmål om, hvor enig eller uenig man er i, at man føler sig begrænset af regler og retningslinjer i arbejdet med motorik og bevægelse opdelt i pct. (n=51)

Jeg føler mig begrænset af regler og retningslinjer i arbejdet med motorik og bevægelse

Opsamling

Samlet set peger dette tema på, at det pædagogiske personale oplever en høj grad af beslutningsfrihed og fagligt handlerum i arbejdet med motorikindsatsen. Deres vurdering er generelt, at indsatsen ikke er præget af central styring eller detaljerede krav, men af fleksible rammer og tillid fra ledelsen, som aktivt understøtter personalets autonomi.

Dette giver det pædagogiske personale mulighed for at tilpasse aktiviteterne til lokale forhold og egne vurderinger. Friheden opleves ikke som mangel på struktur, men som en ramme-sætning, der anerkender personalets faglige dømmekraft og giver plads til skøn.

Det tyder på en balanceret form for frihed, hvor struktur og støtte går hånd i hånd, og hvor implementeringen formes i samspil mellem indsatsens intentioner og skolens konkrete praksis – i tråd med Winter og Nielsens (2008) forståelse af implementering som en dynamisk proces, hvor frontlinjepersonalets vurderinger er centrale, og hvor dette skøn og det enkelte ejerskab hos medarbejderen er med til at fremme motivationen og engagementet til at udøve og implementere motorikindsatsen.

”

Jeg tror, det har haft stor betydning, at vores ledelse har givet os rum og tillid.”

Udbyttet for personalets kompetencer

Dette afsnit belyser personalets oplevelse af egen faglig udvikling og handlekompetence, som forstået gennem Illeris' tredimensionelle model bestående af viden, motivation og praktisk handlen. Her undersøges, hvordan motorikindsatsen har påvirket personalets kompetencer, motivation og selvtillid.

Kompetencer

I spørgeskemaet blev der spurgt ind til personalets oplevelse og udbytte af kompetenceudviklingsforløbet, særligt i forhold til, om det har medført, at medarbejderne føler sig mere kompetente til at igangsætte motoriske aktiviteter og bevægelse. 32 % af respondenterne angiver, at de i meget høj grad eller i høj grad oplever, at indsatsen har styrket deres kompetencer på dette område. Omvendt svarer 17 %, at de i mindre grad eller slet ikke føler, at indsatsen har gjort dem mere kompetente til at igangsætte motoriske aktiviteter og bevægelse. Resultatet peger på, at indsatsen generelt har haft en positiv effekt, men ikke for alle. Forskellen kan skyldes variation i udgangspunktet – medarbejdere, som i forvejen har stor erfaring, oplever måske mindre udvikling end dem med mindre erfaring. Dette bekræftes i inter-

viewene med medarbejderne, hvor udbyttet opleves forskelligt afhængigt af medarbejdernes forudsætninger og praksiserfaringer (se afsnittet om **Viden**).

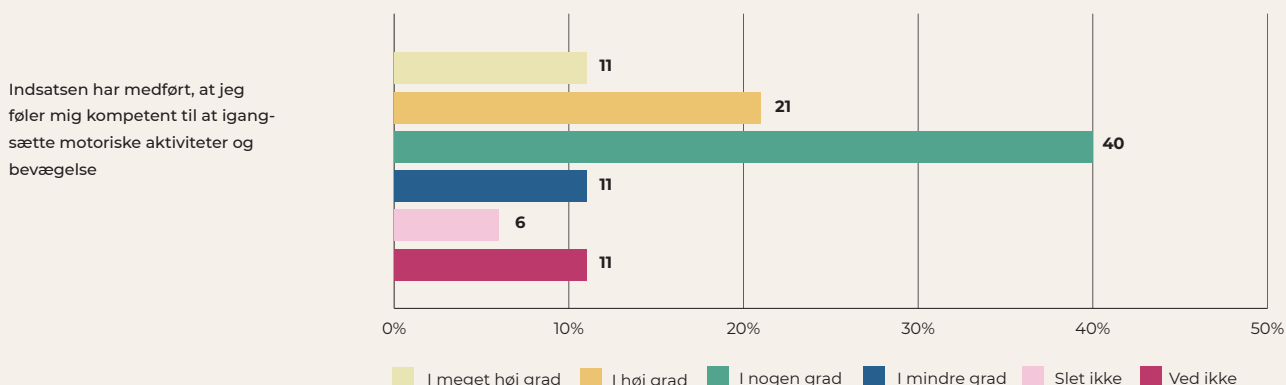
Evner

Når det gælder troen på egne evner og oplevelsen af mestring viser besvarelserne, at 24 % af deltagerne i meget høj grad eller i høj grad oplever, at deres deltagelse i *Motorik i indskolingen* har styrket deres tillid til egne evner i arbejdet med motorik. Omvendt angiver 29 %, at de i mindre grad eller slet ikke har fået større tillid til deres egne evner i arbejdet med motorik og bevægelse i skoledagen.

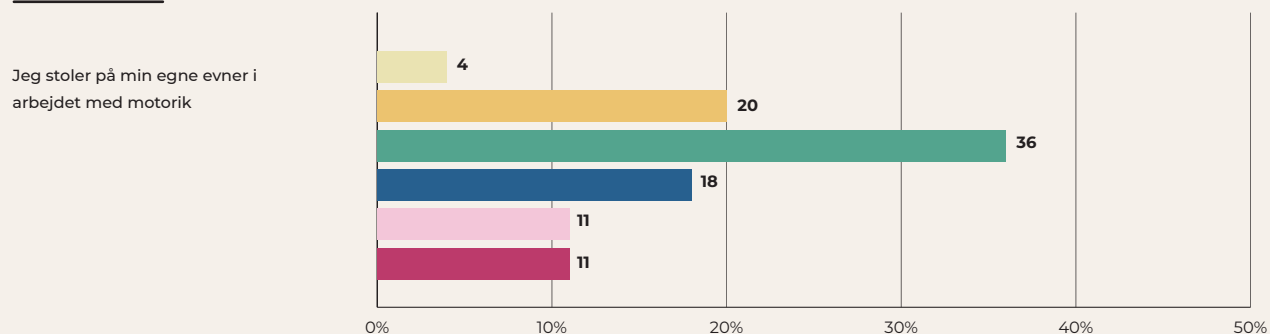
Viden

Ser vi på viden som en central del af det at opnå faglige kompetencer, fremgår det, at 24 % af deltagerne i meget høj grad eller i høj grad oplever, at de har opnået en større teoretisk viden om børns motoriske udvikling. Omvendt angiver 20 %, at de i mindre grad eller slet ikke har fået en øget teoretisk viden.

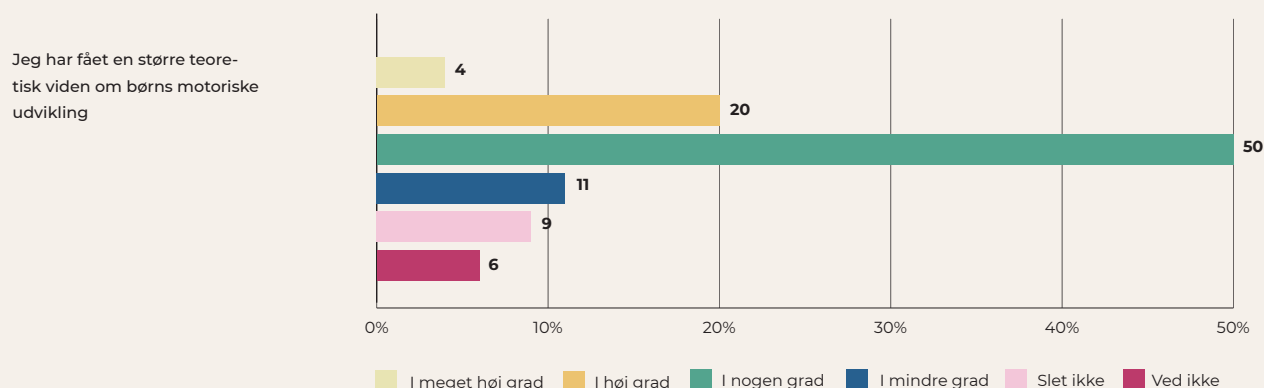
Figur 9: Spørgsmål om kompetence til at igangsætte aktiviteter og bevægelse opdelt i pct. (n=47)

Figur 10: Spørgsmål om troen på egne evner i arbejdet med motorik ved at have deltaget i *Motorik i indskolingen* opdelt i pct. (n=45)

Figur 11: Spørgsmål om en større teoretisk viden om børns motoriske udvikling ved at have deltaget i *Motorik i indskolingen* opdelt i pct. (n=46)

De kvalitative data uddyber og nuancerer det billede, som spørgeskemasvarene tegner af personalets faglige udbytte af *Motorik i indskolingen*. Mens de kvantitative data viser, at omkring en fjerdedel af personalet oplever styrkede kompetencer og øget tillid til egne evner, illustrerer interviewudtalelserne, at dette udbytte opleves forskelligt afhængigt af medarbejdernes forudsætninger og praksiserfaringer.

På den ene side er der deltagere, som primært har oplevet en bekræftelse af deres eksisterende praksis. En medarbejder fra Skole 1 fortæller:

“Jeg tror egentlig bare, at mange af os sad med en fornemmelse af, at vi fik bekræftet, at de ting vi gør, er de rigtige. Snakken bagefter var lidt sådan: ‘Der var faktisk ikke noget nyt overhovedet.’ Det var mere sådan en: ‘Nå ja, det er det, vi gør – og det gør vi faktisk allerede.’ [...] Der var måske en lille frustration over, at vi ikke rigtig fik noget nyt. Vi havde jo allerede haft fokus på mange af de ting. Det var sådan noget, vi allerede havde indtænkt i høj grad.”

Her beskrives et læringsudbytte, der i højere grad relaterer sig til bekræftelse og validering end til ny erkendelse. På den anden side er der deltagere, som netop oplever at have fået nye indsigter og redskaber. En deltager fra Skole 3 fortæller:

“Jeg tror egentlig, at det har åbnet mine øjne for, hvor meget motorik egentlig betyder. Det er ikke bare sådan noget med at få pulsen op, men det handler også om trivsel og læring, og det havde jeg nok ikke tænkt så meget over før.”

Her ses, hvordan deltagerens forståelse udvides fra en snæver aktivitetstilgang til en mere helhedsorienteret forståelse af motorik som læringsunderstøttende. Det peger på kognitiv læring i Illeris’ forstand – en ændring i forståelseshorisont. Også på det praktiske niveau nævnes fagligt udbytte. En deltager fra Skole 2 fremhæver:

“Vi har fået nogle redskaber, som vi ikke havde før – nogle øvelser og måder at tænke motorik ind i skoledagen på. Det har gjort det nemmere at få det til at give mening.”

Det konkrete og anvendelsesorienterede udbytte vidner om en styrket handlekompetence og en mere integreret tilgang til motorik i undervisningen. Her træder den praktiske dimension tydeligt frem som en læringsgevinst. Endelig beskriver en medarbejder fra Skole 1, hvordan refleksionen i sig selv har fremmet læring:

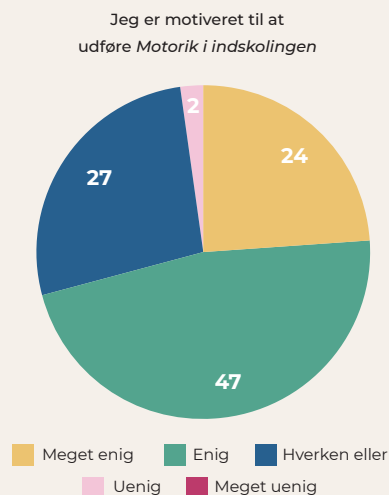
“Man bliver lidt klogere, når man skal forholde sig til det på den måde. Jeg har i hvert fald fået mere blik for, hvad det betyder for børnene, og hvordan det kan bruges i undervisningen.”

Udsagnet illustrerer en form for meta-læring, hvor det at skulle forholde sig systematisk til motorik i sig selv åbner for nye erkendelser. Det faglige udbytte i at arbejde med *Motorik i indskolingen* opstår altså ikke nødvendigvis gennem ny viden alene, men også via den refleksion over egen praksis, som projektet giver anledning til. Samlet set viser de kvalitative fund, at *Motorik i indskolingen* har affødt forskellige former for faglig udvikling. For nogle har det især handlet om bekræftelse og styrket motivation, mens andre oplever, at det har været forbundet med ny viden, refleksion og anvendelige redskaber.

Motivation

Overordnet set er det pædagogiske personale motiveret til at implementere *Motorik i indskolingen*. Hele 71 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de er motiverede til at implementere *Motorik i indskolingen* i deres praksis, mens kun 2 % svarer, at de er uenige eller meget uenige i dette.

Figur 12: Spørgsmål om, hvorvidt man er motiveret til at udføre *Motorik i indskolingen* opdelt i pct. (n=51)

Dialog og sparring

Et centralt aspekt af implementeringen af *Motorik i indskolingen* er personalets evne til at omsætte viden og intentioner til konkret pædagogisk praksis. Interviewene viser, at denne omsætning ikke er en lineær eller manualbaseret proces, men snarere en erfaringstung og situationsbestemt læring. En deltager fra fokusgruppen fortæller:

“Så prøver man det af og finder ud af, hvad der virker, og hvad man bruger lidt af. Jeg blev da også klogere på noget, da jeg fandt ud af de der klude. Jeg kiggede bare og tænkte, at det skal jeg slet ikke i gang med. Og lige pludselig er der en, der viser mig, hvad det er, og så virker det faktisk smadder godt. [...] Og så kunne nogen sige, 'du kunne også have læst de der manualer', men det bliver sådan lidt læreragtigt – ja ja, men jeg skulle også tusinde andre ting.”

Dette citat indkapsler, hvordan implementering ofte sker gennem kollegial vidensdeling og praksisnær afprøvning frem for gennem læsning af skriftligt materiale. Det illustrerer også de praktiske betingelser og begrænsninger, som kan hæmme, at viden formidlet gennem materialer bliver omsat i praksis direkte. Samtidig viser citatet, hvordan nysgerrighed og uformel erfaringsudveksling kan åbne for nye indsigter.

Et andet citat fremhæver behovet for tålmodighed og vedholdenhed, både hos personale og elever:

“Jeg kan i hvert fald for mit vedkommende mærke også, at det kræver tålmodighed at sige 'det skal nok gå, og det bliver godt lige om lidt eller i morgen'. [...] Det her med at give dem tid til at lære processerne [...] de første fire gange, måske, og i hvert fald de

første tre gange, har der været uro. Og så efterhånden, som de finder rutine og rytme og hvad det er, så finder de, nå ja, det var det.”

Her viser medarbejderen, at implementeringen ikke blot er et spørgsmål om at sætte gang i noget nyt, men om at give både sig selv og eleverne tid til at udvikle nye rutiner. Det understreger, at faglig praksis ikke skabes i det øjeblik, en metode introduceres, men gennem gentagelse og tilpasning over tid.

Endelig rejser et tredje citat en kritisk stemme i forhold til forventninger om støtte og faglig dialog med eksterne aktører:

“Jeg havde håbet, at det kunne være en form for dialog – et samarbejde, hvor vi kunne bringe vores faglighed i spil sammen med deres. Men da de så kom, oplevede jeg ikke, at det gav så meget. Det løste ikke det, vi står med til daglig – børn, der ikke vil være med, eller som reagerer negativt. Jeg havde håbet, at nogen kunne sige: 'Prøv det her', fordi de havde viden og erfaringer, vi ikke selv har. Men jeg stod stadig med følelsen af selv at skulle finde alle løsningerne. Og det, tror jeg, skuffede lidt – for det her er jo et reelt problem, vi alle sammen prøver at finde veje ind i.”

Dette udsagn peger på, at omsætning af viden til praksis også afhænger af oplevelsen af støtte – ikke kun i form af inspirationsmaterialer og metoder, men i form af faglig dialog og sparring undervejs i arbejdet med at omsætte dem til praksis. Nye materialer og metoder rejser altid nye spørgsmål i mødet med konkrete elever, og når man skal tage nye materialer eller metoder i brug, er det langt

fra altid entydigt, hvilke handlinger det indebærer i konkrete situationer (9). Når fagprofessionelle føler sig overladt til sig selv med sådanne komplekse udfordringer, kan det skabe frustration og en oplevelse af, at indsatsen ikke er tilstrækkeligt forankret i dagligdagens praksis og behov.

Opsamling

Samlet set viser dette tema, at *Motorik i indskolingen* i varierende grad har bidraget til at styrke det pædagogiske personales oplevede kompetencer inden for motorik og bevægelse. En del af personalet oplever, at det har bidraget til en øget faglighed samt styrket motivation og troen på egne evner. Dog peger besvarelsenerne også på, at der fortsat er en andel, som i mindre grad oplever, at indsatsen

har medført større handlekompetence eller teoretisk viden. Dette indikerer, at kompetenceudviklingsforløbet har haft positiv effekt for nogle, mens det for andre ikke har været tilstrækkeligt til at løfte oplevelsen af faglig styrke.

Til gengæld fremstår personalets motivation som et tydeligt potentiale: De fleste af deltagerne er engagerede og har lyst til at implementere motorikaktiviteter i deres praksis. Dette tyder på, at grundlaget for en vellykket implementering er til stede, men at der fortsat kan være behov for differentieret opfølgning og yderligere støtte og faglig sparring for at sikre, at alle medarbejdere føler sig klædt på til opgaven med hensyn til viden, selvtillid og praktisk anvendelse.

0. årgang
←

1. årgang
→

2. årgang
→

MISSION
MOTORIK

1. årgang
2. årgang
3. årgang
4. årgang
5. årgang
6. årgang
7. årgang
8. årgang
9. årgang
10. årgang

Opmærksomhedspunkter

På baggrund af evalueringens resultater fremhæves her en række centrale opmærksomhedspunkter, der kan medtænkes i fremtidig implementering af motorikindsatser i skolen.

Differentieret kompetenceudvikling

Det er væsentligt, at kompetenceudviklingsforløb tager højde for forskelligheder i skolens og personalets forudsætninger, erfaringer, behov og udgangspunkter. Der var forskel på, hvor stort et fagligt løft deltagerne oplevede, og derfor bør fremtidige kompetenceudviklingsforløb tilbyde forskellige støtteniveauer – f.eks. gennem differentierede workshops, sparring i dagligdagen og mulighed for løbende opfølgning. En styrkelse af både teoretisk forståelse og praktiske færdigheder kan øge personalets handlekompetence og faglige selvtilid på området.

Faglig sparring og opfølgning

En enkelt kompetenceudviklingsindsats er ikke nødvendigvis tilstrækkelig. Flere deltagere efterlyste faglig sparring og konkret feedback undervejs i implementeringen. Det anbefales derfor at betragte kompetenceudvikling som en løbende proces, der integrerer praksisnære elementer såsom kollegial sparring, fælles refleksion og justering af metoder i samspil med skolens hverdag. En sådan tilgang styrker både læring, relevans og implementering.

Undersøgelsen peger på et behov for kontinuerlig faglig opfølgning, så indsatsen forankres over tid. Dette kan eksempelvis ske gennem netværk (som allerede er etableret i *Motorik i indskolingen*), mentorordninger eller faste tidspunkter til kollegial sparring i form af team- eller personalemøder, hvor erfarne medarbejdere (såkaldte "spydspidser") står til rådighed, guider og yder støtte.

Fleksible rammer og ledelsesopbakning

Resultaterne viser, at medarbejdere værdsætter friheden til at tilpasse indsatsen lokalt på skolen og i selve klassen. Denne fleksibilitet bør bevares. Ledelsen spillede her en vigtig rolle i at støtte og legitimere indsatsen, mens skolerne blev tilført de nødvendige ressourcer til eksperimentering og faglig udvikling.

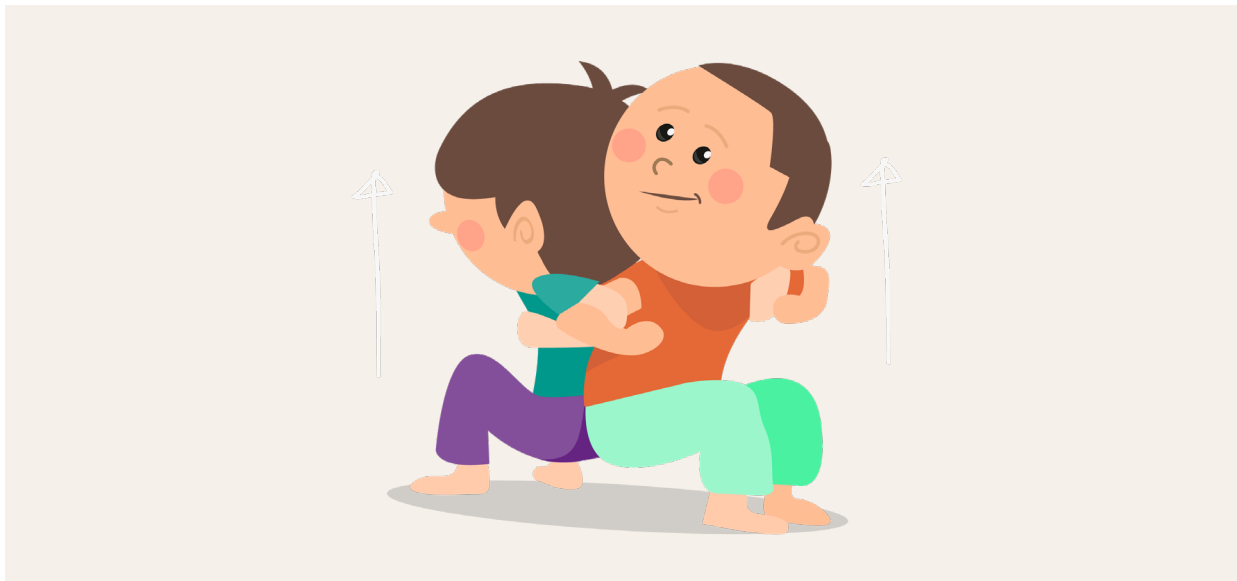
Tilgængelighed af materialer og realistiske rammer

I projektet var der en meget let adgang til relevante materialer, hvilket gjorde det nemmere for det pædagogiske personale at implementere motorik i skoledagen. Fremtidige indsatser bør fortsat sikre, at materialer er nemt tilgængelige og integrerede i skolens hverdag, og at aktiviteter kan gennemføres inden for realistiske tids- og pladsrammer. Hvor der er kendte begrænsninger, bør alternative løsninger eller tilpasninger være tænkt ind fra start.

Praksisnærhed og anvendelsesorientering

Indsatser opleves som mest meningsfulde, når de let kan omsættes i praksis og tilpasses den konkrete kontekst, eksempelvis i klassen. Materialer og forløb bør derfor være enkle at anvende og tydeligt koblet til skolens eksisterende rutiner og mål. Der skal være mulighed for at tilpasse aktiviteter til forskellige elevgrupper og undervisningssituationer – som i eksemplet med *Motorik i indskolingen*, hvor der blev udformet materiale og aktiviteter til hele skoledagen. Det viste sig at være gavnligt mht. at få bevægelse ind i undervisningen og i den enkelte skoles og classes rammer.

Afrunding

Evalueringen af *Motorik i indskolingen* viser samlet set, at det pædagogiske personale oplever en høj grad af autonomi og beslutningsfrihed i arbejdet med indsatsen. Personalet beskriver, hvordan de har mulighed for at bringe deres faglige dømmekraft i spil og tilpasse aktiviteterne til egne elever og lokale kontekster.

Samtidig vurderes de organisatoriske rammer – herunder ledelsesopbakning, kollegial støtte og adgang til materialer – generelt som en stor støtte i implementeringen.

Meget af personalet havde generelt en stærk motivation og vilje til at arbejde med motorik og bevægelse, og mange ser det som et område, de ønsker at prioritere i den pædagogiske praksis.

Overordnet peger resultaterne på, at en vellykket implementering i høj grad afhænger af de lokale organisatoriske og relationelle forudsætninger på skolerne – og at disse spiller en central rolle i, hvorvidt en indsats som *Motorik i indskolingen* forankres og giver varig effekt.

Med afsæt i evalueringens indsigter anbefales det, at fremtidige motorikindsatser kombinerer tydelig ledelsesopbakning, let tilgængelige materialer og fleksible rammer med differentieret kompetenceudvikling og løbende faglig sparring.

På den måde styrkes både personalets oplevelse af fagligt løft og de konkrete muligheder for at omsætte motorik i hverdagen – til gavn for både pædagogisk personale og elever.

Referenceliste

1. Barnett LM, van Beurden E, Morgan PJ, Brooks LO, Beard JR. Childhood Motor Skill Proficiency as a Predictor of Adolescent Physical Activity. Journal of adolescent health. 2009;44(3):252-9.

2. Bornstein MH, Hahn C-S, Suwalsky JTD. Physically Developed and Exploratory Young Infants Contribute to Their Own Long-Term Academic Achievement. Psychological science. 2013;24(10):1906-17.

3. McKenzie TL, Sallis JF, Broyles SL, Zive MM, Nader PR, Berry CC, et al. Childhood Movement Skills: Predictors of Physical Activity in Anglo American and Mexican American Adolescents? Research quarterly for exercise and sport. 2002;73(3):238-44.

4. Ridgway CL, Ong KK, Tammelin TH, Sharp S, Ekelund U, Jarvelin M-R. Infant motor development predicts sports participation at age 14 years: northern Finland birth cohort of 1966. PloS one. 2009;4(8):e6837-e.

5. Vandorpe B, Vandendriessche J, Vaeyens R, Pion J, Matthys S, Lefevre J, et al. Relationship between sports participation and the level of motor coordination in childhood: A longitudinal approach. Journal of science and medicine in sport. 2011;15(3)

6. Lubans DR, Morgan PJ, Cliff DP, Barnett LM, Okely AD. Fundamental Movement Skills in Children and Adolescents: Review of Associated Health Benefits. Sports medicine (Auckland). 2010;40(12):1019-35.

7. Schmidt LSK. Krop, rum og pædagogik. Klassisk og moderne pædagogisk teori, 2017.

8. Dansk Skoleidræt. Om Motorik i indskolingen 2025. Kan tilgås her: <https://skoleidraet.dk/motorik-i-indskolingen/>

9. EVA. Viden der forandrer - Virkningsevaluering af læsevejlederen som fagligt fyrtårn. 2008.

10. Winter SC, Nielsen V. Implementering af politik. Århus: Academica, 2008

Del 2

Evaluering af workshops

Udarbejdet af Dansk Skoleidræt
Forfattere: Torben Aaes Hansen og Jacob Have Nielsen

Indhold

34	Formål og rammesætning
35	Metode og datagrundlag
36	Workshoppens betydning for praksis Relevans og inspiration - et tydeligt løft i motivation og blik for bevægelse 36 Workshopformatet - den praktiske karakter gør forskellen 37 Anvendelsen af materialer - lavpraktiske greb, der gør en forskel 37 Oplevelsen af lethed - og de barrierer, der står i vejen 39
39	Temaer fra de åbne besvarelser Nye praksisser og mikrohandlinger vokser frem 40 Tid, struktur og rutiner - den store udfordring 40 Differentiering og elevhensyn 40
41	Opmærksomhedspunkter
42	Anbefalinger

Formål og rammesætning

Første del af evalueringen har belyst implementeringen af *Motorik i indskolingen* på fire pilotskoler. I denne delrapport har vi undersøgt workshop-formatet og dets betydning i en bredere og mere realistisk målgruppe. Delrapport 2 er baseret på besvarelser fra lærere og pædagoger, der ikke har været en del af pilotprojektet, men som har deltaget i workshops i *Motorik i Indskolingen*. Disse workshops er blevet udviklet på baggrund af projektet, og respondenterne repræsenterer således en bred målgruppe af praktikere, som vil være kendetegnende i en opskalering af indsatsen.

Formålet er at afdække, hvordan workshoppen understøtter deltagerne i at omsætte materialer og idéer til konkret praksis, og hvilke betingelser der enten fremmer eller udfordrer dette arbejde.

Denne delrapport giver dermed et vigtigt indblik i, om workshop og materialer kan skaleres, og hvordan de bliver modtaget af et personale, der møder projektets aktiviteter og materialer for første gang.

Metode og datagrundlag

Der blev afholdt tre identiske workshops i efteråret 2025 med deltagere fra tre forskellige skoler.

Hver workshop var tilrettelagt som et tre timers praksisnært kompetenceudviklingsforløb med fokus på deltagernes egne kropslige erfaringer og direkte anvendelse i skolehverdagen. Forløbet var opbygget med en vekselvirkning mellem korte oplæg, fælles dialog og konkrete afprøvninger af motoriske aktiviteter og materialer. Workshoppen tog afsæt i deltagernes egne bevægelseserfaringer og arbejdede herefter med centrale temaer som kropslig dannelse, kontakt, sanser og bevægelse. Deltagerne arbejdede individuelt, i par og i mindre grupper og afprøvede undervejs de materialer, der indgår i indsatsen, herunder motorikterning og motorikdug. Afslutningsvis arbejdede deltagerne med mikrohandling i teams, hvor de formulerede konkrete og realistiske greb, der kunne iværksættes direkte i egen praksis. Workshoppen fungerede dermed både som inspiration, fælles refleksionsrum og afsæt for handling.

Alle deltagere fik tilsendt et digitalt spørgeskema ca. fire uger efter workshoppen, så de havde mulighed for at afprøve idéer og materialer i praksis.

- 78 deltagere modtog spørgeskemaet
- 38 gennemførte spørgeskemaet (39,7 %)
- Respondenterne repræsenterer både pædagoger (42,1 %), børnehaveklasseledere (28,9 %) og lærere (23,7 %).

Svarraten betyder, at rapporten primært bygger på svar fra personale, som har haft enten motivation eller mulighed for at afprøve materialerne. Det giver et tydeligt billede af potentialet, men vi kan ikke afvise, at de respondenter som ikke har svaret har erfaringer, der er mindre positive.

Analyse

De kvantitative data (figur 1-4) er suppleret med en tematisk analyse af alle åbne besvarelser. Citatudrag er medtaget som centrale stemmer, der tydeliggør mønstre og nuancer i praksis.

Vi har i analysen også sammenholdt de to respondentgrupper: 1) "lærere" samt 2) "børnehaveklasseleder" og "pædagoger". Dette med henblik på, at afdække om der skulle være forskelle mellem deres besvarelser, der er relevante at forholde sig til. I denne sammenligning ses der overordnet små forskelle mellem lærere og børnehaveklasseleder/pædagoger i både anvendelsesfrekvens og oplevelse af materialerne. Variationerne fremstår primært inden for de enkelte grupper, mens forskellene grupperne imellem er begrænsede og ikke entydige. Derfor har vi i det efterfølgende resultatafsnit betragtet alle respondenterne som en samlet respondentgruppe frem for at opdele dem i hhv. lærere, børnehaveklasseleder, pædagoger og andet.

Workshoppens betydning for praksis

Tre hovedfund står tydeligt frem i forhold til deltagerne oplevelser af workshoppens struktur og indhold samt materialernes anvendelse i egen praksis efterfølgende.

1. Workshoppens praksisnære karakter gør det let for deltagerne at omsætte materialerne direkte i deres hverdag.
2. Materialerne opleves som enkle, fleksible og lavpraktiske og de bruges bredt i undervisning, pauser og idræt.

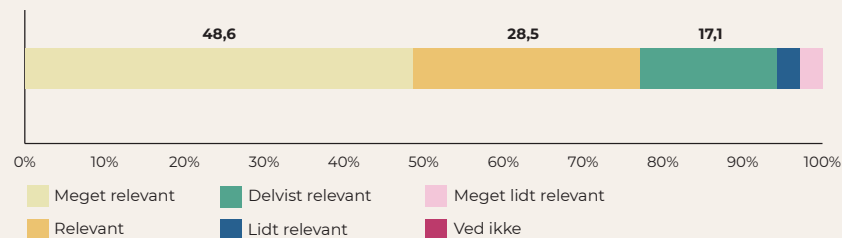
3. Tid, rutiner og skift i undervisningen er de mest markante barrierer for forankring og ikke materialernes indhold eller kompleksitet.

Relevans og inspiration – et tydeligt løft i motivation og blik for bevægelse

Deltagerne oplever workshoppen som særdeles meningsfuld for deres arbejde, hvor 77% vurderer workshoppen som 'relevant' eller 'meget relevant' (figur 1). Samtidig angiver 74%, at workshoppen 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' har givet dem nye idéer til at integrere motorik i hverdagen (figur 2).

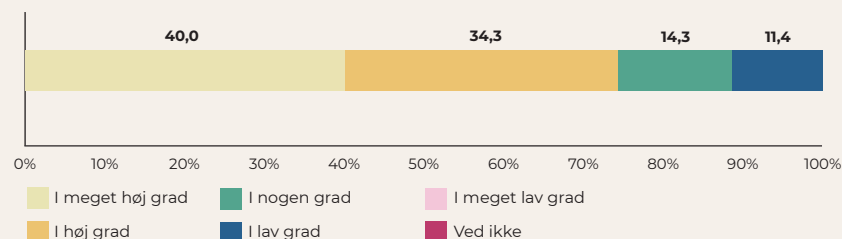
Figur 1: Spørgsmål om workshoppens relevans opdelt i pct. (n=35)

Hvor relevant synes du, workshoppen har været for dit arbejde?

Figur 2: Nye idéer til fra workshoppen opdelt i pct. (n=35)

I hvilken grad har workshoppen givet dig nye idéer til, hvordan motorik kan integreres i hverdagen?

Figur 2 kommer tydeligt til udtryk i udsagn som:

"Workshoppen har fået sat mig godt i gang og fået mig til at tænke det [motorik, red.] mere ind i børnenes dagligdag."

"Jeg startede med at bruge materialet med det samme efter kurset – det hjalp mig med at komme i gang."

Workshoppen fungerer således som et afsæt for handling. Personalet angiver, at de vender tilbage til deres praksis med et fornyet blik for mulighederne i små greb og strukturer.

Workshopformatet

– den praktiske karakter gør forskellen

Et af de mest markante fund i evalueringen af workshops og materialer er den *kropslige* og *praksisnære* opbygning i de afholdte workshops. Deltagerne fremhæver, at det at afprøve materialerne på egen krop gør en afgørende forskel for deres mod, lyst og evne til at implementere aktiviteterne efterfølgende. De beskriver workshoppen som "nem at oversætte til egen praksis" og "fyldt med materialer, man straks kan tage i brug".

Muligheden for at lære materialerne og aktiviteterne at kende på workshoppen har dermed resulteret i en erfaring, kendskab og tryghed der kommer til udtryk i følgende udsagn:

"Det hjælper, at vi prøvede det selv — så er det meget lettere at bruge bagefter."

Denne praksisnære tilgang i workshoppen er ikke blot et formatvalg men en implementeringsstrategi i sig selv. Den reducerer det mentale oversættelsesarbejde og sænker tærsklen for handling i egen

praksis efterfølgende. Det er derfor et væsentligt fund, at workshopformatet *i sig selv* er en drivkraft for anvendelse.

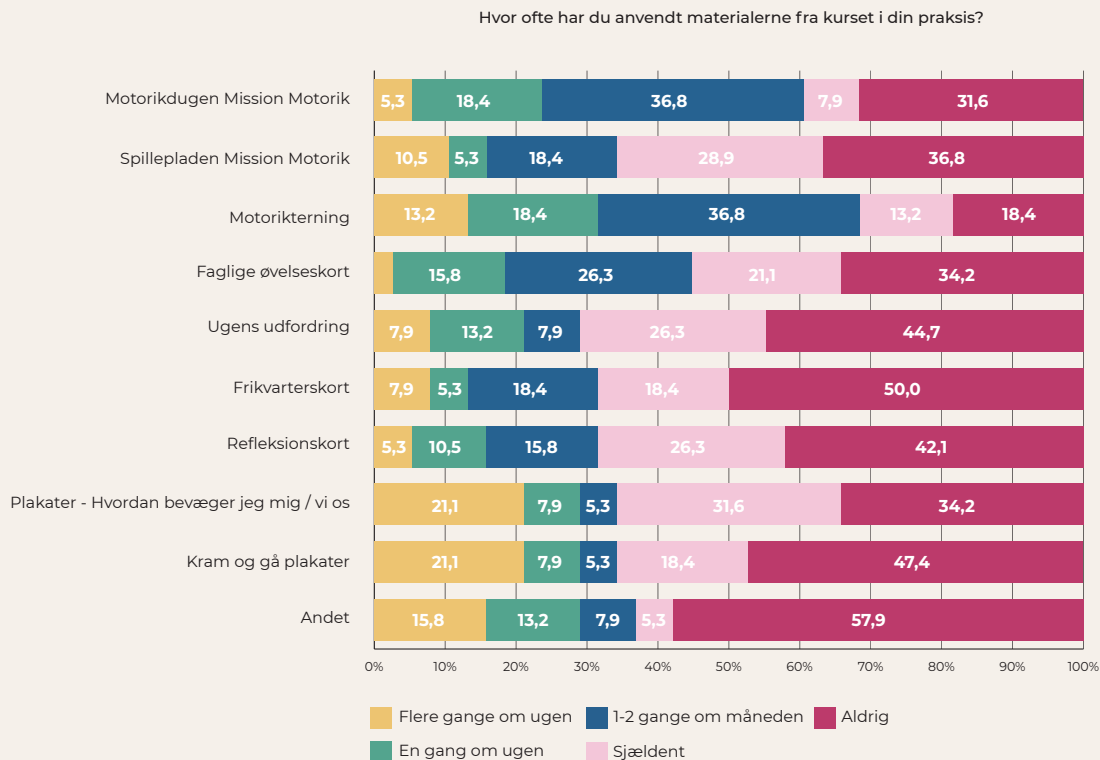
Anvendelsen af materialer

– lavpraktiske greb, der gør en forskel

Alle deltagere har fået materialerne med hjem. Figur 3 på næste side viser, at langt de fleste har afprøvet mindst tre forskellige materialer efter workshoppen.

Særligt *Motorikdugen* og *motorikterningen* er blevet brugt, idet henholdsvis 60% og 68% angiver, at de har anvendt dugen og terningen min. 1-2 gange om måneden.

Figur 3: Anvendelse af materialer fra workshop opdelt i pct. (n=38)

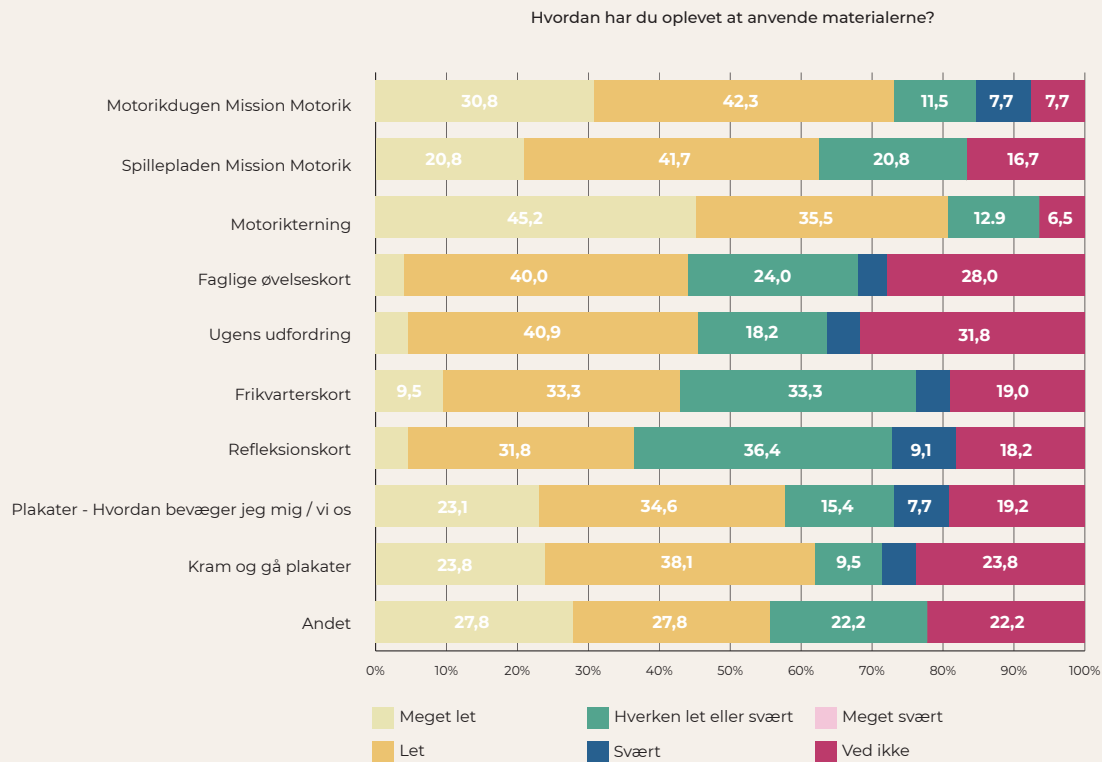

Det centrale mønster er dog ikke kun *hvilke* materialer, der er brugt men også *hvordan* og *hvorfor*. Deltagernes udsagn kan grupperes i tre overskrifter 1) materialernes tilgængelighed 2) den minimale forberedelsestid, og 3) materialernes fleksibilitet i både pauser og faglige forløb. Dette fremgår for eksempel af citater som "Det er nemt at gå til. De er nemme at tage med, og vi har alle tingene.", "Det var konkret og lige til at bruge uden megen forberedelse." eller "Karkludene bruger vi hver uge – både i små pauser og i idræt."

De få respondenter, der ikke har anvendt materialerne endnu, forklarer det ikke med manglende relevans men tidspres: "Der har været for travlt til at implementere nye tiltag, men planen er at bruge det mere fra det nye år."

Workshoppen giver altså både indhold og *en lav tærskel for handling*. Det er et afgørende fund i forhold til skalering af projektet.

Figur 4: Oplevelsen af at anvende materialer opdelt i pct. (n=35)

Oplevelsen af lethed – og de barrierer, der står i vejen

Figur 4 viser, at deltagerne i overvejende grad oplever materialerne som *meget lette* eller *lette* at anvende. Kun få oplever dem som vanskelige. Når noget alligevel udfordrer, handler det primært om 1) manglende tid i hverdagen, 2) endnu ikke etablerede praksisrutiner med motorik eller 3) klasser med elever, der reagerer forskelligt på skift og struktur.

En deltager beskriver dette i følgende:

"Det er en ny rutine, der skal bygges op – både for mig og eleverne. Nogle elever er mere omstillingsparate end andre."

Deltagernes vurderinger viser, at workshoppen skaber motivation og forståelse, men at forankring kræver strukturer, faste aftaler og tid til at afprøve.

Temaer fra de åbne besvarelser

Respondenterne blev bedt om, i fritekstform, at svare på hhv. hvilke elementer ved workshops og materialer som særligt understøttede deres anvendelse samt hvilke faktorer, som har betydning for, at det har været svært at anvende materialer og indhold fra workshops. Respondenternes åbne svar giver et rigt indblik i deltagernes hverdag, hvor tre hovedtemaer går igen i forhold til anvendelse af motoriske aktiviteter og materialet.

Nye praksisser og mikrohandlinger vokser frem

Deltagerne beskriver, hvordan små motoriske greb begynder at spille ind i deres hverdag og hvordan de med små greb ændrer deres måde at arbejde på. Eksempler herpå er "I stedet for at sætte sig ned og vente, så får de lov at løbe rundt.", "Hver dag laver vi udfordringer med at forlade lokalet på forskellige måder." eller "Vi har lavet om på vores praksis i idræt – børnene skal ikke længere sidde og vente."

Disse citater viser, at workshoppen ikke kun giver konkrete øvelser, men også ændrer personalets blik på transitionsfaser, pauser og deltagelsesmuligheder. De skitserede eksempler viser også en begyndende forankring som starter i små mikrohandlinger der ændrer dynamik og deltagelse i klassen frem for store omlægninger af deres praksis.

Tid, struktur og rutiner – den store udfordring

Mange deltagere peger på, at tid er en reel barriere. Dette er både praktisk tid og mental tid til at æn-

dre vaner i forhold til for eksempel opbygningen og struktureringen af undervisningen. Deltagerne beskriver udfordringer i forbindelse med "At få det skemalagt i timerne." og "Vi har snakket om at få det 'skema'-lagt, indtil det er blevet vores eget."

Her optræder et centralt implementeringsfund. Personalet vil gerne og de oplever også at de kan. Men forankring kræver kontinuitet og strukturering, hvor ledelsesopbakning og kollegial koordinering også kan være vigtige parametre for at man lykkes.

Differentiering og elevhensyn

Flere deltagere fremhæver, at motoriske aktiviteter påvirker elever forskelligt, især dem der er sensitive over for skift. Ét citat illustrerer balancen:

"Bevægelsesaktiviteter fungerer godt for elever, der er omstillingsparate. Men en klasse kan rumme mange forskellige elever."

Dette understreger behovet for guidende dialog, støttende voksne og tydelige rammer, hvilket understreger betydningen af de principper, der også ligger i *Motorik i indskolingens* materiale og workshop-indhold.

Opmærksomhedspunkter - del 2

På tværs af delrapport 2 træder en række centrale opmærksomhedspunkter frem i relation til workshops som kompetenceudviklingsformat.

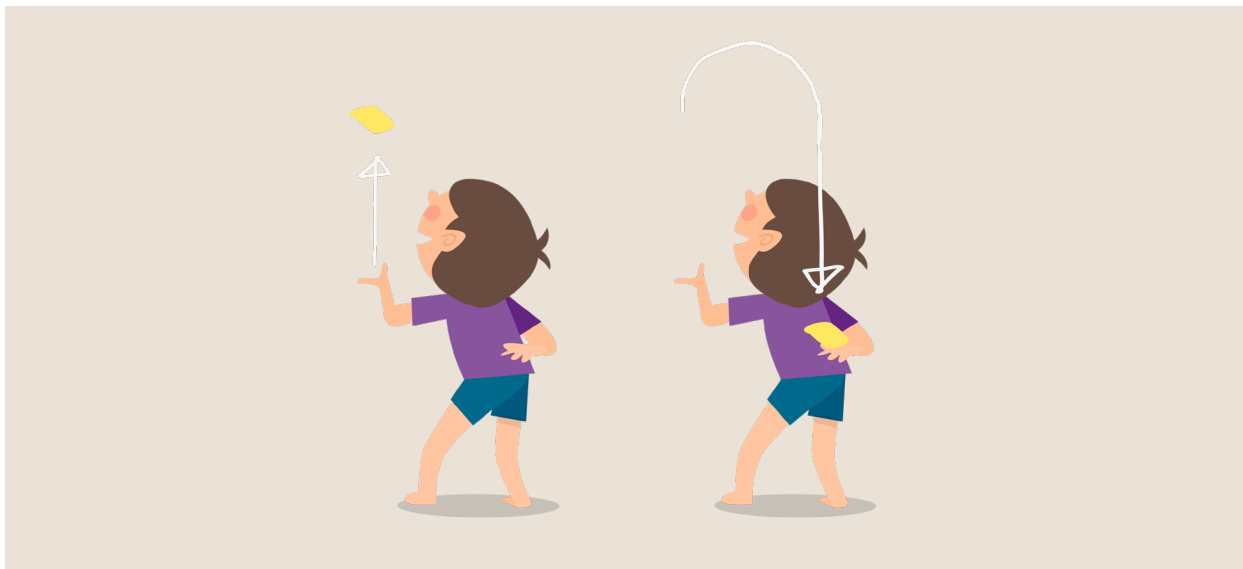
For det første viser evalueringen, at workshopkens praksisnære og kropslige karakter er afgørende for deltagernes efterfølgende anvendelse af materialer og idéer. Deltagerne fremhæver gentagne gange, at det at have afprøvet aktiviteterne på egen krop sænker tærsklen for handling og øger trygheden i forhold til at bruge dem i hverdagen. Workshoppen fungerer dermed ikke blot som formidling, men som en aktiv implementeringsmotor.

For det andet peger delrapporten på, at materialernes enkelhed og fleksibilitet er en væsentlig styrke, men at anvendelsen i praksis fortsat er afhængig af tid, rutiner og organisatorisk sammenhæng.

Udfordringer knytter sig ikke til materialernes indhold, men til hverdagsvilkår som skift i undervisningen, manglende faste strukturer og behovet for gentagelse over tid.

Endelig viser evalueringen, at elever reagerer forskelligt på motoriske aktiviteter, og at dette stiller krav til de voksnes evne til at differentiere, justere og skabe tydelige rammer. Her understreges betydningen af guidende dialog og bevidste valg i forhold til overgangssituationer og deltagelsesformer.

Samlet set peger opmærksomhedspunkterne på, at workshoppen skaber motivation og handlekraft, men at varig forankring kræver tid, struktur og en fælles forståelse i personalegruppen.

Anbefalinger - del 2

På baggrund af delrapport 2 kan følgende anbefalinger fremhæves i relation til fremtidig brug og videreudvikling af workshops i Motorik i indskolingen.

Fasthold og styrk den praksisnære workshopform

Workshoppen bør fortsat baseres på aktiv deltagelse og kropslig afprøvning af indsatsens aktiviteter og materialer. Det er et centralt greb, der understøtter både motivation, tryk-
hed og efterfølgende anvendelse i praksis.

Prioriter gode og lettilgængelige undervisningsmaterialer

Workshoppens undervisningsmaterialer har været gennemarbejdede og afprøvet i samarbejde med praktikere, hvilket har vist sig at være en vigtig prioritering i Motorik i indskolingen. Dermed har workshops været baseret på materialer, som fungerer i praksis og tager højde for praktikernes muligheder og behov i hverdagen.

Understøt forankring gennem gentagelse og struktur

Workshops bør tænkes som startpunkt frem for afslutning. Der er behov for opfølgende rum, såvel formelle som uformelle, hvor personalet kan dele erfaringer, justere praksis og arbejde med rutiner over tid.

Skab opmærksomhed på differentiering og elevhensyn

Der bør i endnu højere grad gives plads til refleksion over, hvordan motoriske aktiviteter kan tilpasses forskellige elevgrupper og overgangssituationer, så alle elever får mulighed for deltagelse på egne præmisser.

Samlet konklusion og perspektivering - del 1 og del 2

På tværs af de to delrapporter tegner der sig et samlet billede af *Motorik i indskolingen* som en indsats med høj praksisrelevans og tydeligt implementeringspotentiale.

Delrapport 1 viser, at implementering lykkes bedst, når personalet oplever autonomi, fagligt handlerum og organisatorisk opbakning.

Delrapport 2 supplerer dette ved at dokumentere, at workshoppen fungerer som et effektivt afsæt for handling, særligt fordi den kombinerer konkrete materialer med kropslig erfaring og refleksion.

Samlet peger evalueringen på, at workshop, materialer og organisatoriske rammer gensidigt forstærker hinanden. Workshoppen skaber motivation og tryghed, materialerne muliggør handling i hverdagen, og de lokale rammer afgør, om indsatsen forankres over tid.

Perspektivet fremadrettet er, at *Motorik i indskolingen* har et solidt og skalerbart fundament, hvis workshops fortsat anvendes strategisk som både kompetenceudvikling og implementeringsgreb – og hvis der samtidig arbejdes bevidst med struktur, gentagelse og fælles forankring i praksis.

Motorik i indskolingen

Evalueringsrapport 2026